

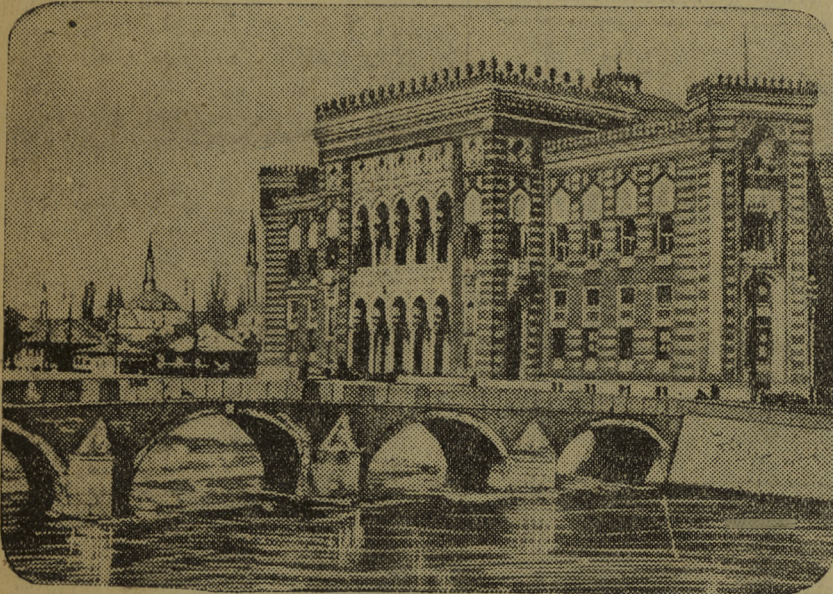
Ośrodki uchodźcze w Jugosławii

(Od własnego korespondenta)

Biłogrod, w listopadzie

Na mocy uchwały rządu jugosłowiańskiego pewnej liczbie uchodźców polskich z Rumunii i Węgier pozwolono osiedlić się na terytorium Jugosławii. Początkowo kontyngent ten wynosił 1000 osób, lecz w następstwie liczba ta została powiększona. Poza tym pewna ilość Polaków, którzy przybyli tu z innych krajów, otrzymała osobne wizy personalne uprawniające

Polsko-Jugosłowiańska łączność z Kołem Polaków i magistratem stolicy przy niesieniu pomocy polskim uchodźcom. Stworzone zostały przenośne kuchnie polowe, które rozdzielają żywność już na granicy. W Belgradzie lokal Ligę zamieniono na dom noclegowy, a prócz tego wynajęto na ten cel jeden większy hotel w centrum miasta. Jugosłowiański Czerwony Krzyż przyszedł wydatnie

SERAJEWO: (P.W. 6057)

ce do pobytu w Jugosławii na przeciąg kilku miesięcy, przyczem wizy te zazwyczaj w większej części wypadków zostają przedłużane.

Staraniem polskich czynników zorganizowane zostały dwa skupiska Polaków. Skupiska te t. zw. „obozy” w istocie nie wspólnego z obozami dla internowanych lub koncentracyjnymi nie mają, ponieważ uchodźcy polscy, którzy w nich mieszkają nie są w niczym skrupowani i używają zupełnej swobody ruchów. W Jugosławii w myśl porozumienia przedstawicieli czynników polskich i jugosłowiańskich, na obozy te wyznaczone zostały dwie miejscowości: miasto Jagodina i miasto Leskowac, położone w Serbii na linii kolejowej Belgrad — Nisz, skąd idą dwie małe gałęzie: jedna do Ateny, druga do Sofii. W Leskowacu znajduje się obecnie około 800 uchodźców polskich, w Jagodinie około 500.

Ostatnio przystąpiono do tworzenia bibliotek i czytelnicy w tych dwóch ośrodkach dla uchodźców. Należy jednocześnie nadmienić, że uchodźcy polscy otrzymują zapomogi miesięczne na wysokości, pozwalającej im na zupełne znośne przeżycie i że dzięki temu ich egzystacja jest zabezpieczona na pewien okres czasu.

W okresie, gdy większe grupy Polaków przejeżdżały przez Jugosławię, kierując się do innych krajów — w Belgradzie bardzo aktywnie działała Liga

Lidze z pieniężną pomocą w jej akcji. Zorganizowano też rozdawanie uchodźcom bielizny i ubrań, zaraz po przybyciu do Belgradu. Była też zorganizowana pomoc lekarska. Obecnie to już jest wszystko zlikwidowane, ponieważ w Belgradzie pozostała bardzo mała grupa Polaków. Władze policyjne ograniczyły wydawanie pozwoleń na stały pobyt w stolicy, tak że z 23 tysięcy cudzoziemców, którzy przebywali jeszcze do niedawna w Belgradzie, obecnie pozostały tylko 4 tysiące. Ograniczona liczba Polaków, przeważnie urzędników polskich instytucji, dziennikarzy i przedstawicieli dawnej polskiej kolonii — otrzymała pozwolenie na pobyt w stolicy.

Według doniesień z Leskowca i Jagodiny władze miejscowe i społeczność bardzo serdecznie się ustosunkowały do uchodźców polskich. Urządzone nie dawno koncerty, na którym wystąpili uchodźcy polscy w Jagodinie, wypełnił po brzegi salę publicznością serbską i przyniosł większą kwotę dochodu na cele humanitarne.

Opinia jugosłowiańska, przypominając swoją Gogole z przeszłej wojny i wycofanie wojska serbskiego przez Albanię zagranicę — dobrze rozumie i odczuwa los i uczucia Polaków, którzy znaleźli się poza granicami kraju. Tym zrozumieniem jest nacechowany stosunek Jugosłowian do naszych Rodaków w tym gościnnym kraju. Was. Gł.

W kilku wierszach

LWÓW. — Gipsowy pomnik „Rewolucji” wniesiony na Wałach Helmańskich koło Małopolskiej Kasy Oszczędności został zburzony na rozkaz władz sowieckich. Położono na tym miejscu natomiast kamień węgielny pod pomnik Lenina.

MONTAUBAN. — Pseudo-porucznik artylerii Paul Delmos został zaareztowany w chwili, gdy usiłował — po raz 22-podając pretekst demobilizacyjny na podstawie fałszywych papierów.

LWÓW. — W ulicy Sobieskiego i Stalmacha we Lwowie założono planty.

MEDIOLAN. — Pisma włoskie donoszą, iż podwodny kabel telefoniczny pomiędzy Maltą a Gibraltar, został przecięty i zabrany na przeszerzenie 20 km.

KELCE. — Kielecie zostały uznane za miasto wydzielone z powiatu, gdyż leżą obecnie ponad 100.000 mieszkańców.

BUENOS-AIRES. — Rozpoznano w Argentynie zaciąg 5.990 pilotów wojskowych dla tuł. sił powietrznych.

LWÓW. — Tak zwany Hotel Turystyczny urządzono we Lwowie w Hotelu „Gorce’a”, który opróżniono z GPU.

MOSKWA. — W okręgu kirkizkim odkryto żyły złota, które mają podobno powiększyć produkcję kruszczy w tym okręgu o 100%.

KRAKÓW. — Przy maszynach zaprowadziła Krakowska Izba Rzemieślnicza, której kierownictwo znajduje się w rękach niemieckich. 25 cechów krakowskich złączonych jest w centralnym Biurze Cechów Krakowskich. Związki zorganizowane są w Związku Rzemieślników Żydowskich.

Nowy Jork. — W Midland — Pensylwania — około 4 tys. robotników urządziło strajk, domagając się lepszych zarobków.

Węgry przystępują do paktu trzech

KANCLERZ, HITLER W WIEDNIU

Berlin. — Agencja D. N. B. donosi, że Kanclerz Hitler przybył do Wiednia, gdzie został przyjęty przez Ribbentropa i Reisthalera Baldur von Schirach.

W Wiedniu znajduje się już hr. Ciano, hr. Teleki i hr. Csaki, oraz ambasador japoński w Berlinie p. Kurazo.

Berlin. — Radio niemieckie donosi, że pomiędzy p. Ribbentropem, ministrem Spraw Zagranicznych Rzeszy, hr. Ciano, Ministrem Spraw Zagranicznych Włoch i p. Kurazo, ambasadorem Japonii w Berlinie z jednej strony i hr. Csaki, Ministrem Spraw Zagranicznych Węgier z drugiej — został podpisany protokół, zawierający przystąpienie Węgier do paktu włosko - niemiecko - japońskiego.

TEKST PROTOKOŁU...

Rządy Niemiec, Włoch i Japonii z jednej strony i Rząd Węgier z drugiej — podpisał następujący protokół:

Art. I. — W razie, gdyby mieszane komisje techniczne, przewidziane w art. 3 paktu trzech, rozpatrywały sprawy, dotyczące interesów Węgier, przedstawiciele tego państwa wezmą udział w naradach tych komisji.

OŚWIADCZENIE

P. RIBBENTROP...

P. von Ribbentrop, minister

KOMENTARZE GAZETY SZWAJCARSKIEJ

Berno. — Wśród kół niemieckich przywiązuje wielką wagę do konferencji w Wiedniu, w sprawie projektu koalicji „której wolno kontynuować od Anglii”.

Jaka będzie ta koalicja? Berliński korespondent gazety „La Suisse” donosi: „Jeśliby rzeczywiście leżało w zamiarach Rzeszy stworzenie

Spraw Zagranicznych Rzeszy, oświadczył, że Rząd węgierski był pierwszym, który wyraził życzenie przystąpienia do paktu trzech.

„Mocarstwa „osi” — powiedział on — przyjęły z zadowoleniem to życzenie. Przyjdą jeszcze inne przystąpienia, gdyż pakt ten przeznaczony jest do ustalenia przyszłego pokoju i przyspieszenia biegu wypadków.

OŚWIADCZENIE HR. CSAKY...

Po podpisaniu protokołu hr. Csaky oświadczył, że Węgrom się udało dzięki pomocy Rzeszy dokonać rewizji niesprawiedliwych wersalskich, które wyzerpały zasoby węgierskie.

„Węgry — oświadczył hr. Csaky — zwróciły się do mocarstw, które same były ofiarami tych niesprawiedliwości.

„Mocarstwa te walczyły, aby wprowadzić nowy porządek oraz trwały i sprawiedliwy pokój.

Włochy i Niemcy mogą liczyć na wdzięczność Węgier.

„Pokojowe zaspokojenie żądań węgierskich świadczy, że mocarstwa „osi” otwarły nową epokę porozumienia się pomiędzy narodami, zastępującą politykę nienawiści i rozlewu krwi.”

Politycy węgierscy wyjechali z powrotem do Budapesztu.

Po wizycie Króla Borysa w Wiedniu

Vichy. — Jak już donosiliśmy, król Bułgarii Borys, został przyjęty przez Kanclerza Hitlera.

Komunikatu sporowu spotkania nie wydano żadnego i szczegółów dotąd brak.

Warto przypomnieć, że podczas Wielkiej wojny Bułgaria była sojuszniczką Niemiec, z którymi pozostała dotychczas w przyjacielskich stosunkach.

W kraju tym ścierają się dwie tendencje.

Tendencja belicystów dąży do pomniejszenia klęski Bułgarii z roku 1913 i otrzymania dojsia do morza Egejskiego.

Król Borys sprzeciwia się tej polityce, która doprowadziła do natchmiastowej interwencji Turcji.

Król Borys czeka rozwoju wypadków, wiedząc, że przy pomocy państw „osi” wcześniej czy później żądania bułgarskie odniosą skutek.

TURCJA OSTRZEGA BUŁGARIE...

Ankara. — Komunikat urzędowy rządu tureckiego oświadcza, że Turcja uważa za zagrożenie jej bezpieczeństwa — przejście wojsk przez Bułgarię lub też wszelkie próby bułgarskie, celem otrzymania dojsia do morza (przez Grecję).

PRZYGOTOWANIE WOJENNE BUŁGARII...

Rzym. — Donoszą, że w Bułgarii zastosowano wszelkie środki w celu przygotowania kraju na wszelki wypadek.

Ćwiczenia zaciemniania rozpoczyna się natychmiast i zostaną rozdane ludności karty żywnościowe.

Przygotowania wojenne rozpoczęły się we wszystkich częściach kraju, a szczególnie na granicach.

NOWY MODEL SAMOLOTU AMERYKAŃSKIEGO

Nowy Jork. — W San Diego jeden z ostatnich modeli amerykańskich samolotów wojskowych osiągnął nadzwyczajną szybkość 520 mil na godzinę, czyli 835 km. na godzinę.

Kardynał Baudrillart w hołdzie Marszałkowi Pétain

Vichy. — J. Em. ks. Kardynał Baudrillart, Rektor Uniwersytetu Katolickiego w Paryżu oraz członek Akademii Francuskiej złożył agencji „Inter-France” dnia 12 listopada b. r. doniosłą deklarację, z której wynika, iż będąc po raz trzeci świadkiem wojen niemiecko-francuskich (1870-1914-1939), ks. Kardynał czuje się upoważnionym do zabrania głosu.

„W obecnych ciężkich chwilach wznosi się jednak nad Francją nadzieja odrodzenia, którego wyrazem jest p. Marszałek Pétain.

„Dlatego też wszyscy Francuzi powinni iść za Szefem Państwa — kończy ks. Kardynał.

WPROWADZENIE KART TOŻSAMOŚCI DLA FRANCUZÓW

Vichy. — Dziennik Urzędowy podaje treść ustawy, na mocy której wszyscy Francuzi są zobowiązani do posiadania kart tożsamości nowego modelu, wydanej na lat 10 za opłatą 7 fr. przez powołane do tego urzędy. Brak karty naraża zainteresowanych na karę grzywny od 1 do 15 fr.

Podrobienie karty będzie surowo karane.

W ROCZNICĘ ZGONU W. GĄSIOROWSKIEGO

Przed rokiem zmarł w kraju popularny powieściopisarz historyczny s. p. Wacław Gąsiorowski. Zgast on w Konstancinie pod Warszawą. Pisywał pod pseudonimem: Wiesław Sclavus. Ur. w 1869 roku w Warszawie. Napisał — Było to pod Sammo Sierra. Dobosz woltyszerów. Rok 1809. Ach, te chamy w Ameryce. Czarny generał. Emilia Plater. Huragan. Interregnum. Kajetan Stuart. Książka łowicka. Miłość królewicza. Mrok. Nowa Kolemida. Orleń. Pani Walewska. Pigularz. Rapsody napoleońskie. Zięć firmy Feinband et Comp. Anarchiści. Finis Poloniae. Królóbojcy. Nihilisci. Ugodowcy. Pamiętnik nowonarodzonego. Bem. Babilon. Szare życie.

PRÓBY W KRAJU

Nowy Jork. — Znanie czasopismo amerykańskie „Magazine Digest” opisuje położenie naszych pod okupacją sowiecką.

W końcu autor artykułu podaje fakt najważniejszy, nieznany dotychczas, a mianowicie, że bolszewicy zbierają wszystkich oficerów i podoficerów polskich, wywożą ich w głąb Rosji do specjalnych obozów, tam traktują ich dobrze, ale starają się przemienić w komunistów. Celem takiego postępowania jest przygotowanie polskiej komunistycznej armii, która by walczyła na ziemiach polskich celem stworzenia z całości Polskiej Socjalistycznej Republiki (2).

PIERWSZY KORESPONDENT WŁOSKI W MOSKWIE

Moskwa. — Do stolicy Z. R. S. S. przybył pierwszy korespondent oficjalnej agencji włoskiej Stefani.

PRZEMIANOWANIE ULIC W WARSZAWIE

Warszawa. — Ulica Raszyńska w Warszawie została ulicą im. plk. Otto Sommer, który był dowódcą jednej z niemieckich szkół lotniczych. Polegił on w czasie walk z lotnictwem angielskim.

GRĘCJA ZAKUPI SAMOLOTY W AMERYCE

Waszyngton. — P. Sumner Welles oświadczył prasie, że rząd grecki zwrócił się do Stanów Zjednoczonych w sprawie zakupu samolotów.

Pierścień ten rozpoczyna się przy wyspach Filipińskich, obejmując Borneo, półwysep Malajski i Tajland (Siam).

Naoczni świadkowie twierdzą, że na wyspach Filipińskich urządzono szereg baz lotniczych.

Wśród kół wojskowych uważają, że budowa tych baz jest częścią planu angielsko - amerykańskiego ochrony Indii i Australii.

Wstrzymanie ewakuacji ludności lotaryńskiej

Vichy. — P. Fernand de Brion, ambasador Rządu Francuskiego w Paryżu, poinformował p. Pierre Laval, Wiceprezesa Rady Ministrów, że ewakuacja do Francji części ludności lotaryńskiej została wstrzymana z dniem 21 listopada.

Wiadomość ta została podana w imieniu gauleitera Burekel przez przedstawiciela Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeszy w Paryżu.

Należy przy tej sposobności przypomnieć, że ewakuacja ludności lotaryńskiej dotyczyła jedynie departamentu Moselle.

CHINCZYCY WKROCZYLI DO YANG - CZEU

Czung - King. — Donoszą ze źródeł urzędowych, że wojska chińskie wkroczyły do miasta Yang - Czeu.

Opieka nad uchodźcami w Rumunii

Jak donosi pismo „Więści Polskie” po likwidacji polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego i placówek konsularnych, opiekę nad obywatelami polskimi w Rumunii objęło — jak donosiliśmy pokrótce — poselstwo chilijskie w Bukareszcie (Aloa Alexandru 23). Poselstwo to uzyskało zgodę władz rumuńskich na prowadzenie akcji opiekuńczej nad uchodźcami polskimi przez Amerykańską Komisję Pomocy Polakom. Poselstwo chilijskie zwróciło się też do władz rumuńskich o uzyskanie prawa ułatwienia polskich spraw paszportowych.

Komitet Pomocy Uchodźcom zakończył swą działalność i opiekę nad uchodźcami wykonywać będzie wyłącznie A. K. P. P.

Władze rumuńskie przedłużyły do nieodwołalnego terminu 1 grudnia b. r. prawo używania samochodów, przywiezionych przez uchodźców polskich. Do tego terminu samochody muszą być oczone lub wywiezione z Rumunii bez względu na to, czy znajdują się w posiadaniu dawnych właścicieli, czy zostały sprzedane.

WPROWADZENIE KART NA CHLEB W HISZPANII

Madryt. — Ze względu na marne zbiory i trudności przywozowe, zostaną wprowadzone w Hiszpanii karty na chleb.

ANGIELSKA ŁÓDZ PODWODNA ZATOPIŁA

Francuski Statek. — Parowiec francuski „Charles Edmond” został zatopiony przez angielską łódź podwodną.

Parowiec płynął z Nowej Ziemli z 500 tonami ryb, przeznaczonych dla ludności francuskiej.

22 członków załogi zostało uratowanych, 2 zostało zabitych a 5 brak.

Operacje wojenne

Setki samolotów nad Birmingham R. A. F. bombarduje Berlin i fabryki Skoda Włosi odparli atak pod Koricą Armia grecka idzie naprzód

KOMUNIKATY NIEMIECKIE...

Berlin. — Tytułem represji za ataki brytyjskie na dzielnicę mieszkalną Hamburga, Bremen i Kolonii, znaczna formacja Rzeszy, znajdująca się pod dowództwem marszałków Kesselring i Spennle, bombardowała w nocy miasto Birmingham, ważny ośrodek przemysłowy Anglii. W kilku kolejnych nalotach setki aparatów niemieckich rzuciły przeszło 500 ton bomb wszelkiego typu. Pożary i wybuchy były jeszcze znaczniejsze, niż podczas ostatnich nalotów na Coventry.

Pozatym przeprowadzone na loty na Londyn oraz na inne obiekty w Anglii południowej i środkowej, a m. inn. na lotniska w Marham, Norwich, Latton i Cranwell oraz na urządzenia portowe w Liverpool i Southampton.

Lotnicy brytyjscy rzucali bomby na Rzeszę, a zwłaszcza na Berlin, skąd została odpędzona. Uszkodzono szereg domów w Postdamie. Zestrzelono 2 bombowce angielskie, brak 5 aparatów niemieckich.

KOMUNIKATY ANGIELSKIE...

Londyn. — Jedno z miast w Midlands było przedmiotem najsilniejszego ataku w obecnej wojnie. W szeregu nalotów rzucono tu nawet najcięższe bomby. Jest pewna liczba ofiar, ale dokładnego wykazu jeszcze brak. Zniszczono około 50 magazynów i dużo domów mieszkalnych. Jednakże szkody i straty w ludziach są znacznie mniejsze, niż przy ostatnich nalotach na Coventry.

Stłona fabryki wojenne Skoda w Pilźnie (Czechosłowacja) zostały z powodzeniem zaatakowane podczas rozległych nalotów RAF.

Pozatym bombardowano składy amunicji i inne obiekty w Berlinie, doki i warsztaty okrętowe w Kolonii, Hamburgu i

Bremenhafen oraz rafinerie i składy nafty w Gelsenkirchen, Hamburgu i wielką elektrownię w tym ostatnim mieście.

Na Morzu Północnym lekkie jednostki brytyjskie zatopiły niemiecką łódź podwodną, biorąc do niewoli jej załogę.

W Grecji pościgowce brytyjskie zestrzeliły 9 samolotów włoskich, a same nie poniosły żadnej straty.

KOMUNIKATY GRECKIE...

Ateń. — W okręgu Koricy toczą się dalekie walki. Piechota grecka wyparła Włochów z silnie brzońszych pozycji. Na podgórzu koło Merowej ataki greckie zostały uwiecznione po wodzieniu, gdyż Włosi byli zmuszeni do opuszczenia szeregu ważnych punktów strategicznych.

Podczas operacji powietrznych zestrzelono 11 samolotów włoskich. Dokonano nalotu na Walone z udziałem bombowców brytyjskich.

KOMUNIKATY WŁOSKIE...

Rzym. — Silne ataki greckie na południowo-wschód od Koricy oraz wzdłuż drogi do Kalibaki — zostały odparte z ciężkimi stratami dla atakujących.

Lotnictwo włoskie pomaga wojskom lądowym, rzucając bomby na oddziały wojskowe, baraki i drogi. 8 samolotów nieprzyjacielskich zestrzelono. Brak 1 maszyn włoskiej.

POWÓDZ W OKRĘGU ROCHEFORT

Vichy. — Na skutek wielkiego przypływu z morza, rzeka Charente wystąpiła ze swych brzegów i w ciągu niespełna godzin zatopiła cały okręg Rochefort. Szkody materialne są bardzo znaczne. Przedmieścia zostały zatopione. W jednej ze wsi zatopiono dużo bydła.

